

SUTRUMPINIMAI

Atmintinė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (toliau – VLKK) nutarimais, Kalbos konsultacijų duomenų baze (www.vlkk.lt), Lietuvių kalbos instituto (toliau – LKI) mokslininkų darbais, Kalbos inspekcijos, kitų institucijų interneto tinklalapių informacija.

Grafiškai žodžiai trumpinami rašant tik tam tikrą žodžio dalį ir gale jos tašką. Taškas nededamas tik po tų grafinių sutrumpinimų, kurie baigiasi paskutiniu žodžių skiemeniu (žr. 3 grupę).

Žodžiai grafiškai trumpinami pagal šias taisykles.

1. Rašomas pirmasis, rečiau du pirmieji skiemenys ir po jų einančio kito skiemens visos priebalsės iki balsės, pvz.:

aps., *apskr.* – *apskritis*, *faks.* – *faksas*, *gerb.* – *gerbiamasis*, *-oji*, *ir pan.* – *ir panašiai*.

2. Rašoma viena ar kelios pirmosios (kartais ir ne iš eilės einančios) žodžio priebalsės arba žodžio pradžioje esanti balsė, pvz.:

a. – *aikštė*, *a. s.* – *atsiskaitomoji sąskaita* (*atsisk. sąsk.*, *atsisk. sąskaita*), *b. k.* – *banko kodas* 3. Rašoma pirmoji žodžio raidė ir po brūkšnelio paskutinis skienu. Šis trumpinimo būdas mažai naudojamas. Pvz.:

b-vė – *bendrovė*, *k-tas* – *komitetas*, *m-ja* – *ministerija*, *m-kla* – *mokykla*.

Netrumpinami oficialiai vartojami:

teisiškai registruoti juridinių asmenų pavadinimai: *Klaipėdos rajono apylinkės prokuratūra* (ne *Klaipėdos r. apylinkės prokuratūra*), *UAB „Neringos vanduo“* (ne „*Neringos vnd.*“, ne „*N. Vanduo*“); trumpinama tik juridinio asmens statuso nuoroda (*AB*, *VĮ*, *VšĮ* ir pan.);

sudėtiniai vietovardžiai: *Pietų Lietuva* (ne *P. Lietuva*), *Pirmasis Alytus* (ne *I Alytus*, *P. Alytus*), *Naujoji Akmenė* (ne *N. Akmenė*), *Didžioji Britanija* (ne *D. Britanija*).

Žmonių vardai grafiškai trumpinami rašant vieną didžiąją pirmąją raidę (taip pat ir dviraizdžius *dz*, *dž*), rečiau – pagal kitas trumpinimo taisykles, pvz.: *V. Adamkus*, *L. J. Palionis*, *Dž. Verdis*; *Just. Marcinkevičius*.

Pastaba. Vardas *Stasys* trumpinamas *S.*, ne *St.*; *Bronius* – *B.*, ne *Br.*

Tarp dviejų sutrumpinimų, sutrumpinimo ir po jo einančio žodžio, skaičiaus ir sutrumpinimo paliekamas tarpelis.

Gerai

Blogai

A. V. (antspauda vieta)

A.V.

t. y. (tai yra)

t.y.

A. Banaitis

A.Banaitis

2014 m.

2014m.

Teksto pradžioje arba po taško sutrumpinimas rašomas didžiąja raide: *Dr. K. Vaitkus* <...> *Habil. dr. J. Lapė* <...> *Prof. habil. dr. A. Antanaitis*.

Dvižodžių santrumpų negalima rašyti su pasvirusiu brūkšneliu tarp raidžių.

Gerai

Blogai

AK, *a. k.*, *asm. kodas* (asmens kodas)

A/k, *a/k*

<i>AS, a. s., atsisk. sąskaita</i> (atsiskaitomoji sąskaita)	<i>A/s, a/s</i>
<i>AB</i> (akcinė bendrovė)	<i>A/b, a/b</i>
<i>I. k., į. k.</i> (įmonės kodas)	<i>I/k, į/k</i>
<i>B. k., b. k.</i> (banko kodas)	<i>b/k</i>
<i>l.-d., lopš.-darž.</i> (lopšelis-darželis)	<i>l/d</i>
<i>š. m.</i> (šių metų)	<i>Š/m, š/m</i>

Po matų simbolių taškas nerašomas, išskyrus sakinio pabaigą: *decibelas – dB, kilometras – km, metras – m, centimetras – cm, milimetras – mm; kvadratinis centimetras – cm², kv. cm ; kvadratinis metras – m², kv. m; hektaras – ha; aras – a; kubinis metras – m³, kub. m; denjė (šnek. denas) – den, kilokolorija – kcal, valanda – h (arba lietuviškai val.); minutė – min; sekundė – s; para – d; litas – Lt, centas – ct.*

P pinigų sumos rašomos taip: *0,50 Lt arba –,50 Lt, arba 50 ct; 5,00 Lt arba 5,– Lt, arba 5 Lt; 3,50 Lt arba 3 Lt 50 ct.*

DAŽNIAUSIAI VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

a. – aikštė
adr. – adresas
adv. – advokatas, -ė
akad. – akademikas, -ė
al. – alėja
apyl. – apylinkė
aps. – apskritis
a. k., AK – asmens kodas
a. s., atsisk. sąsk. – atsiskaitomoji sąskaita
asm. – asmuo
atsak. – atsakingasis, -oji
atsisk. – atsiskaitomasis, -oji
b., bt. – butas
b. k., BK – banko kodas
bkl. – bakalauras
buh. – buhalteris, -ė
b-vė – bendrovė
buv. – buvęs, -usi, -ę
d. – dalis, diena
depart. – departamentas
dėst. – dėstytojas
dėž. – dėžutė
dir. – direktorius
d-ja – draugija
doc. – docentas
dr. – daktaras
egz. – egzempliorius
eil. – eilutė
ekon. – ekonomika
el. p., e. p. (ne e-mail!) – elektroninis paštas
faks. – faksas (ne fax!)
g. – gatvė

g., *gim.* – gimęs, -usi
gerb. – gerbiamasis, -oji
gyd. – gydytojas, -oja
habil. dr. – habilituotas daktaras, -ė
insp. – inspektorius, -ė
inž. – inžinierius, -ė
ir pan. – ir panašiai
ir kt. – ir kita
ir t. t. – ir taip toliau
k. – kaimas
K – korpusas
kab. – kabinetas
kand. – kandidatas
kel. – kelias
kun. – kunigas
l. e. p. – laikinai einantis pareigas
lent. – lentelė
m. – metai, miestas
mėn. – mėnuo
mgnt. – magistrantas
mgr. – magistras
m-ja – ministerija
min. – minutė
mstl. – miestelis
moksl. – mokslinis, -ė
neto – grynoji masė
Nr., nr. – numeris
p. – ponas, ponis, panelė; punktas
p., psl. – puslapis
p. d. (ne p/d!) – pašto dėžutė
pavad. – pavaduotojas, -a
pil. – pilietis, -ė
pirm. – pirmininkas, -ė
pl. – plentas
plg. – palygink
pr. – prospektas
prof. – profesorius, -ė
prok. – prokuroras, -ė
prot. – protokolas
pšt. – paštas
pvz. – pavyzdžiui
r. – rajonas
red. – redaktorius, -ė
refer. – referentas, -ė
rev. – revizorius, -ė
sąsk. – sąskaita
sav. – savaitė
sav. – savivaldybė
sek. – sekundė
sekr. – sekretorius, -ė
sen. – seniūnas, -ė; seniūnija
sk. – skyrius

skg. – skersgatvis
skv. – skveras
sp. ž. – spaudos ženklas
str. – straipsnis
stud. – studentas, -ė
š. m. (ne š/m!) – šių metų
t. – tomas
tak. – takas
tel., telef. – telefonas
teleg. – telegrama
telet., tlt. – teletaipas
tir. – tiražas
t. y. – tai yra
tūkst. – tūkstantis
vad. – vadinamasis, -oji
val. – valanda
v-ba – valdyba
ved. – vedėjas, -a
vyresn., vyr. – vyresnysis, -oji
vyriaus., vyr. – vyriausiasis, -oji
virš. – viršininkas, -ė
vnt. – vienetas
žm. – žmonės
žml. – žemėlapis
žr. – žiūrėk